

LOPPURAPORTTI

Hankkeen toteuttaja

Nouseva Rannikkoseutu ry

Hankkeen nimi

MUN KOOVEE, toteutusaika 1.4.2017 - 30.9.2019

hankenumero 41662

Yhteenveto hankkeesta

Hankkeen tavoitteena oli kansainvälistymisen aktivointi Nouseva Rannikkoseutu ry:n alueella. Kansainvälisen yhteistyön avulla alueelle haluttiin tuoda uutta osaamista, ideoita ja tapahtumia. Kansainvälinen toiminta on myös nuoria innostava tapa osallistua oman kotiseutunsa kehittämiseen. Hankkeessa toimintaa toteutettiin niin kotimaassa kuin ulkomailla. Kotimaassa kansainvälistymistä tuettiin esimerkiksi jakamalla tietoutta ja pitämällä infotilaisuuksia. Kotikansainvälistymistä lisättiin myös tapahtumien ja alueella toteutettavien projektitoimintojen avulla. Ulkomaille suuntautuvaa kv-toimintaa toteutettiin erilaisten opintomatkojen sekä kumppani- ja rahoitushakujen avulla. Kansainvälisten hankkeiden avulla alueelle saatiin uudenlaista toimintaa, kehitetään asukkaiden osaamista ja lisätään kulttuurien tuntemusta.

Tausta ja tavoitteet

Kansainvälistyminen, verkostoituminen ja yhteistyö ovat osa Leader- toiminnan periaatteita. Ohjelmakaudella 2014-2020 keskeisiä teemoja Pohjois-Pohjanmaan paikallisen kehittämisen strategiassa ovat erityisesti kansainvälisyys ja alueiden välinen toiminta, nuoret, verkostomainen toiminta sekä innovatiivisuus. Nouseva Rannikkoseutu ry:n strategian yhtenä teemana ovat nuoret ja heidän osallisuutensa ja kansainvälistymisensä tukeminen. Kansainvälistymisen ja kulttuurien kohtaamisen tukemiseen liittyvät myös muihin strategian keskeisiin teemoihin.

Nousevan Rannikkoseudun alueella kansainvälisten hankkeiden syntyminen on ollut haastavaa. Syitä ovat olleet toimijoiden kokemattomuus kv-toiminnassa ja kv-koordinaattorin puuttuminen alueelta. MUN KOOVEE - hankkeen tarkoituksena on ollut tuoda hyviä käytäntöjä Nouseva Rannikkoseutu ry:n toiminta-alueen kuntiin. Tavoite on myös ollut kartoittaa eri toimijoiden tarpeet ja toiveet kansainvälistymisen osalta. Lisäksi esimerkiksi monikulttuurisuus -tapahtumien avulla on haluttu lisätä viihtyisyyttä ja vähentää ennakkoluuloja ulkomaalaisia kohtaan.

Kansainvälisen yhteistyön avulla alueelle tuodaan uutta osaamista, tapahtumia ja ideoita.

Tulokset

Hankkeen tuloksena toiminta-alueen osaaminen ja monimuotoisuus lisääntyivät, samoin nuorten osallistuminen Leader-toimintaan ja oman kotiseudun kehittämiseen. Hankkeen myötä alueelle syntyi koordinoivaa toimintaa, jolle on koettu olevan tarvetta. Hyvien kokemusten myötä kiinnostus kansainväliseen toimintaan alueella on lisääntynyt. Toteutumista on arvioitu tapahtumien määrässä ja kysynnässä sekä palautteiden avulla.

Konkreettiset tulokset

- 5 Erasmus+ -hanketta / hankesuunnitelmaa (vapaaehtoispalvelu, nuorisovaihdot)
- 30 kansainvälistymistä tukevaa tapahtumaa
- 1 järjestetty ulkomaan opintomatka
- uusi kv-toiminnan vetäjä, joka auttaa alueen toimijoita toteuttamaan omia kv-hankkeita

Toteutus

MUN KOOVEE -hankkeen toteuttajana toimi Nouseva Rannikkoseutu ry. Hankkeeseen palkattu kv-koordinaattori (100% työajalla) aloitti työnsä 29.5.2017. Hanke päättyi 30.9.2019. Hanke toteutettiin julkisella tuella (100%): se rahoitettiin Leader-ryhmän omasta kehyksestä.

Toimenpiteet

Hankkeen keskeisiä toimenpiteitä olivat olleet alueen asukkaiden ja organisaatioiden aktivointi ja osaamisen lisääminen esimerkiksi neuvonnan ja ohjauksen avulla. Hankkeessa järjestettiin sekä kotikansainvälistymistä tukevia tilaisuuksia sekä ulkomaille suuntautuvaa toimintaa. Kansainvälinen toiminta käynnistyi etenkin nuoriin kohdistuvassa toiminnassa.

Aktivointi ja kotikansainvälistyminen

Alueen asukkaiden ja organisaatioiden aktivointia toteutettiin tapahtumien, yhteistyön ja alueen ulkopuolelle suuntautuvan kv-toiminnan kautta. Hankkeen aikana on kartoitettu alueen kansainvälisyystarpeita, joiden perusteella todettiin, että tarpeet ovat erilaisia ja kenttä kansainvälisyyden suhteen sirpaleinen. Niin kunnat itse kuin niissä toimivat organisaatiot olivat kansainvälistymisen suhteen eri tilanteissa. Näin ollen kansainvälistymistä tukevat toiminnot oli suunniteltava jokaisen tarpeen mukaan erikseen. Toisaalta organisaatioiden resurssit ovat usein pienet, joten kansainvälistymisen edistämiseksi olisi eduksi yhdistää voimavaroja.

Kotikansainvälistymisen edistämiseksi hankkeessa järjestettiin tapahtumia, joiden avulla voidaan kehittää rasminvastaista kasvatusta, edistää suvaitsevaisuutta ja siten vähentää myös maahanmuuttajien syrjäytymistä. Tapahtumia toteutettiin pääosin yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa, mikä vahvistaa eri toimijoiden aktiivisuutta ja lisää sitoutumista. Esimerkiksi Limingassa järjestettiin lähes vuoden ajan yhteistyössä kunnan nuorisotoimen kanssa nuorisotaloilla kuukausittain kansainvälisiä iltoja, joissa tutustuttiin muiden maiden kulttuureihin. Nuoret pääsivät esimerkiksi itse kokkaamaan eri maiden ruokia ja kuuntelemaan musiikkia eri maista.

Hyviä kokemuksia saatiin myös Pyhäjoelta, jossa järjestettiin muun muassa kansainvälinen teemailta nuorille sekä Kohdataan! -tapahtumaillat, joiden järjestämiseen MUN KOOVEE -hanke osallistui yhdessä Nouseva

Rannikkoseutu ry:n Älykäs ja energiatehokas maaseutu -hankkeen (lisätietoa hankkeen loppuraportissa) ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Erialaisten tapahtumien lisäksi hankkeessa vierailtiin alueen kouluilla. Esimerkiksi helmikuussa 2018 hanke järjesti yhteistyössä Raahen ja Siikajoen koulujen kanssa Wilson Kirwan vierailun: hän esiintyi kahden päivän aikana reilulle 600 eri-ikäiselle koululaiselle kertoen omia kokemuksiaan ja kannustaen nuoria suvaitsevaisuuteen ja hyviin elämäntapoihin.

Nuoret saivat kansainvälisiä kokemuksia mm. nuorisotaloilla, kouluilla ja tapahtumissa. Nuoret pääsivät tutustumaan muihin kulttuureihin niin tarinoiden kuin tekemisen kautta.

Nuoret

Hankkeessa on tuettu nuorten osallisuutta monin tavoin. Nuoria otettiin mukaan hankkeen toimintoihin mahdollisuuksien mukaan: vastuun antaminen vahvistaa nuorten omaa osallisuutta ja motivoi aitoon yhteistyöhön kumppanimaiden nuorten kanssa. Nuorten aktivoiminen ja tapahtumien lisäksi hankkeessa on tuettu nuorten kanssa työskentelevien henkilöiden osaamista esimerkiksi jakamalla tietoutta ja hyviä käytänteitä sekä tarjoamalla nuorisotyöntekijöille mahdollisuus tutustua kansainväliseen nuorisotyöhön.

Toiminta-alueella tapahtuneiden toimintojen lisäksi hankkeen kautta toteutettiin myös liikkuvuuksia ulkomailla. Islannin Reykjavikissa järjestettiin EyeOpener -nuorisovaihtokoulutus 21.-25.11.2017, jossa keskityttiin käytännön harjoitusten kautta oppimaan Erasmus+ -nuorisovaihtojen suunnittelua ja toteutusta. Koulutukseen osallistui kolmetoista tiimiä (nuoriso-ohjaaja + 1-2 nuorta) eri puolilta Eurooppaa. Nouseva Rannikkoseutu ry:n edustajina koulutuksessa olivat kv-koordinaattori ja kaksi nuorta Raahesta, jotka olivat samalla ensimmäiset Nouseva Rannikkoseutu ry:n kautta ulkomaille lähteneet nuoret.

Alueen nuoria ja nuorisotyöntekijöitä pääsi tutustumaan kansainväliseen nuorisotyöhön Islannissa ja Saksassa.

Helmikuussa 2019 hanke järjesti nuorisotyöntekijöiden opintomatkan Bambergiin (Saksa), jossa tutustuttiin paikalliseen nuorisotyöhön niin Bambergin kaupungissa kuin sitä ympäröivällä maaseudulla. Opintomatkalle osallistui kv-koordinaattorin lisäksi viisi nuorison kanssa työskentelevää eri organisaatioista (kunnallinen nuorisotyö, 4H, työpajatoiminta). Osallistujien osaamisen lisäksi matka poiki myös yhden nuorisovaihtohankkeen alueelle. Matkasta lisätietoa omassa matkaraportissa.

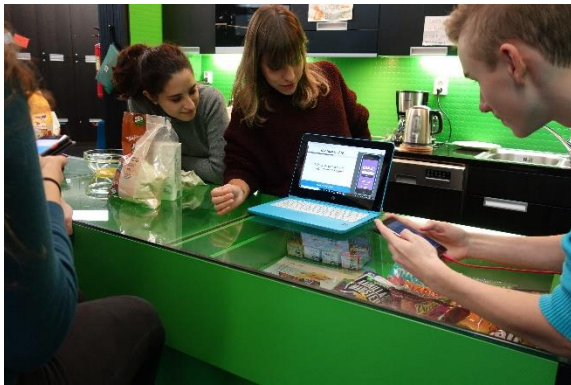
Ulkomailla suuntautuvat opintomatkat ovat olennainen osa kansainvälistä nuorisotyötä. Erityisen tärkeää on järjestää mahdollisuuksia nuorille. Uusien taitojen ja osaamisen lisäksi matkoilla on voimakas vaikutus erityisesti nuorten itsevarmuuteen ja maailmankuvan avartumiseen. Opintomatkoilla on mahdollisuus solmia kumppanuuksia, joiden kanssa yhteistyö jatkuu tulevaisuudessakin.

Kansainvälinen hanketoiminta ja muu yhteistyö

MUN KOOVEE -hankkeen aikana Nouseva Rannikkoseutu ry toteutti ja osallistui ensimmäisiin kansainvälisiin nuorisohankkeisiin.

Nouseva Rannikkoseutu ry:lle haettiin vuonna 2017 Opetushallituksen myöntämä EVS -akkreditointi, joka mahdollistaa kansainvälisen vapaaehtoisen palvelun koordinoinnin (vuodesta 2019 alkaen toimintaa toteutetaan Euroopan Solidaarisuusjoukot -ohjelman alla).

Nouseva Rannikkoseutu ry:n ensimmäisenä vapaaehtoishankkeena toteutettiin *Kansainvälisen nuorisotyön aloittaminen Limingassa ja Pyhäjoella* (1.10. - 10.12.2018), jonka tarkoituksena oli juurruttaa alueelle kansainvälistä nuorisotyötä ja luoda uusia toimintamalleja. Hanke herätti kansainvälisissä nuorissa runsaasti kiinnostusta: projektiin tuli peräti 731 hakemusta. Vapaaehtoisiksi valittiin espanjalaiset Silvia Neira Valera ja Katia Huecas Pérez. Vapaaehtoiset työskentelivät lokakuun ajan Limingan nuorisotoimissa ja marras-joulukuussa Pyhäjoella. Kv-koordinaattori vastasi hankkeen hallinnoinnista ja ohjauksesta, lisäksi hän oli mukana käytännön toteutuksessa yhteistyössä Limingan ja Pyhäjoen nuorisotoimien kanssa. Vapaaehtoishanke sujui ongelmitta, ja hankkeen positiivisten kokemusten myötä niin Limingan kuin Pyhäjoen nuorisotyössä aiotaan jatkaa kansainvälisen nuorisotyön vahvistamista. Myös vapaaehtoisena olleet nuoret saivat hankkeesta idean toteuttaa kotimaassaan toimintaa nuorille.

Espanjalaiset Katia ja Silvia tutustuttivat paikallisia omaan kulttuuriinsa niin Limingassa kuin Pyhäjoella.

Toinen Norsun koordinoima vapaaehtoishanke toteutettiin yhteistyössä Raahen hanketoiminta ja kehittäminen -yksikön kanssa. *Together for a better environment* -hankkeen (29.7. - 29.9.2019) tavoitteena oli tuoda kansainvälistä kokemusta Raahen työpajoille ja yksikön järjestämiin tapahtumiin. Tämäkin hanke herätti runsaasti kiinnostusta, vaikka vapaaehtoisia haettiin edellistä hanketta kapeammalta sektorilta. Projektiin tuli reilut 400 hakemusta. Vapaaehtoisiksi valittiin espanjalainen Daniel Miranda Daisson, italialainen Andrea Zaniboni, itävaltalainen Jana Silber ja ranskalainen Madeleine Dugue. Vapaaehtoiset työskentelivät pääasiassa Raahen puutarha- ja luontopajalla, mutta pääsivät tutustumaan myös muiden työpajojen toimintaan. Lisäksi he osallistuivat Raahen Pimiät -tapahtuman valmisteluihin sekä toteuttivat tapahtuman aikana kielikahvilan, jossa yleisöllä oli mahdollisuus keskustella viidellä eri kielellä. Projektin aikana vapaaehtoiset osallistuivat myös MUN KOOVEE -hankkeen lopputilaisuuden järjestämiseen: vapaaehtoistoimintaa esittelevä tapahtuma järjestettiin

Raahessa 24.9.2019. Myös Raahessa toteutettu vapaaehtoishanke onnistui niin hyvin, että he aikovat jatkaa vapaaehtoisten vastaanottamista.

Ensimmäiset vapaaehtoishankkeet herättivät kiinnostusta eri puolilla aluetta, ja hyvien kokemusten toivotaan jatkossa rohkaisevan muitakin organisaatioita vastaanottamaan vapaaehtoisia. Toiminnan tullessa tutummaksi toivotaan myös, että kokemukset rohkaisevat paikallisia nuoria lähtemään vapaaehtoisiksi Eurooppaan. Nouseva Rannikkoseutu ry on valtuutettu toimimaan myös lähettävänä organisaationa

Raahessa vapaaehtoiset olivat monin tavoin mukana luomassa viihtyisämpää elinympäristöä.

Vapaaehtoishankkeiden lisäksi hankkeessa työstettiin myös ensimmäisiä Erasmus+ -nuorisovaihtohankkeita. Keväällä 2019 Espanjan kansallinen toimisto hyväksyi Asociación Juvenil Almenaras -järjestön hakemuksen, jossa Nouseva Rannikkoseutu ry on mukana yhtenä kumppanina. Seitsemän maan yhteinen taideaiheinen nuorisovaihtohanke toteutetaan Malagassa (Espanja) loppuvuoden 2019 aikana. Rahoituksen saaneen hankkeen lisäksi Nouseva Rannikkoseutu ry on MUN KOOVEE -hankkeen aikana ollut kumppanina suunnittelemassa ja hakemassa rahoitusta kansainvälisten kumppanien nuorisovaihtoprojekteissa:

- vuonna 2018 norjalaisen Levangerin kaupungin nuorisotoimen kanssa. Nuorten rohkeutta käsittelevä hanke sai alkunsa nuorten aloitteesta marraskuussa 2017 Islannissa pidetyssä Eye Opener -koulutuksessa.
- syksyllä 2018 espanjalaisen Asociación Juvenil Almenaras -järjestön kanssa taideaiheinen nuorisovaihtohanke. Yhteistyö sai alkunsa Portugalissa toukokuussa 2018 järjestetyssä kontaktiseminaarissa. Ensimmäisen hankesuunnitelman pohjalta suunniteltiin myöhemmin rahoituksen saanut uusi hanke.

-

- vuonna 2019 espanjalaisen Building Bridges -järjestön hanke nuorten projektipäälliköiden koulutushankkeesta. Yhteistyö järjestön kanssa alkoi vuoden 2018 vapaaehtoishankkeesta, jossa järjestö toimi lähettävänä organisaationa.

MUN KOOVEE -hankkeen aikana vahvistettiin ja kasvatettiin Nouseva Rannikkoseutu ry:n kansainvälisen toiminnan verkostoa. Uusien kumppanuuksien löytämiseksi hankkeen vetäjä osallistui kansainvälisiin kontaktitapaamisiin niin Suomessa kuin ulkomailla. Osallistuminen erilaisiin kontaktiseminaareihin on tärkeää etenkin kansainvälistä yhteistyötä aloitettaessa, sillä kasvatusten on parempi todennäköisyys löytää luotettavia ja omiin tarpeisiin sopivia yhteistyökumppaneita. Lisäksi tapaamisissa on helppo keskustella useista eri hankeideoista. Hankkeen aikana tehtyjen matkojen seurauksena Nouseva Rannikkoseutu ry:lle on syntynyt kansainvälinen kumppaniverkosto, johon kuuluu niin kansainvälisiä Leader-ryhmiä kuin muita organisaatioita eri toimialoilta. Myös ensimmäiset varsinaiset kansainväliset yhteistyöhankkeet saivat alkunsa nimenomaan kansainvälisissä tapaamisissa solmittujen verkostojen kautta.

Nouseva Rannikkoseutu ry:n kansainväliset verkostot ovat alueen muiden toimijoiden käytettävissä. Myös hankkeista saadut kokemukset ja kontaktit jäävät elämään niiden jälkeen. Hankkeiden perusteella kehitetään yhteistyömalleja, joiden avulla vahvistetaan alueen kansainvälistä toimintaa. Lisäksi tuttujen kumppaneiden kanssa on todennäköistä suunnitella ja toteuttaa myös uusia hankeideoita, mikä lisää alueen kansainvälistymistä entisestään.

MUN KOOVEE -hankkeen aikana on käynyt selkeästi ilmi, että kansainvälistymisen vahvistamiseksi tarvitaan rahoitusta monista kanavoista. Erasmus+ ja Euroopan Solidaarisuusjoukot -ohjelmat mahdollistavat nuoriin kohdistuvia hankkeita, kun taas esimerkiksi Kansalaisten Eurooppa- ja Luova Eurooppa -ohjelmat soveltuvat monien yhteisöjen hankkeisiin. Hankkeen aikana saatujen kokemusten perusteella on tärkeää jatkaa muide rahoituskanavien kartoittamista ja hyödyntämistä erilaisten toimijoiden tarpeisiin.

Viestintä ja yhteistyö

Kansainvälisyysasioille on perustettu omat osiot nettiin (<https://www.nousevarannikkoseutu.fi/fi/kv>, <https://www.nousevarannikkoseutu.fi/fi/in-english>). Ajankohtaisista asioista (koulutuksista, rahoitushauista,

hankkeiden kuulumisista jne) tiedotettiin hankkeen aikana facebook-sivulla <http://www.facebook.com/nousevarannikkoseutu>. Kv-asioita tiedottamista jatketaan myös hankkeen jälkeen. Nettisivujen englanninkielinen osio on nostettu näkyvämmälle paikalle, jotta englanninkielistä sisältöä voidaan laajentaa. Alustavasti hankkeen puitteissa suunniteltiin myös muuta englanninkielistä markkinointimateriaalia, jota voidaan hyödyntää esimerkiksi kansainvälisissä verkostoitumistapahtumissa.

Oleellinen osa kansainvälisyyteen kannustamista on tietouden lisääminen. Eri kohderyhmille on välitetty uutta tietoa sekä hyviä käytänteitä ja toimintamalleja. Hankkeessa jaettiin tietoa esimerkiksi erilaisista hankerahoitusmahdollisuuksista, kansainvälisistä tapahtumista ja koulutuksista sekä yhteistyömahdollisuuksista ja -verkostoista. Myös toteutettujen hankkeiden kokemuksia on levitetty alueen toimijoille mm. tapahtumissa ja sosiaalisen media välityksellä. Lisäksi hankkeen vetäjä on verkostoitunut alueelliseen kv-toimijoiden verkostoon, jossa on järjestetty tapahtumia ja seminaareja. Näistä on haettu tietoa ja kokemuksia, joita voidaan hyödyntää Nouseva Rannikkoseudun toiminta-alueella myös tulevaisuudessa.

Kv-koordinaattori on käynyt esittelemässä kansainvälistymismahdollisuuksista eri toimijoille (kuntapäätäjät, koulut, nuorisotoimet, yhdistykset jne) sekä ohjannut kansainvälistä toimintaa suunnittelevia.

MUN KOOVEE -hankkeessa on tehty yhteistyötä alueen kuntien ja niiden eri yksiköiden (nuorisotoimet, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimet, kehittämissyksiköt) kanssa. Lisäksi yhteistyössä on ollut mukana mm. 4H-yhdistyksiä ja useita harrasteorganisaatioita kulttuurin ja liikunnan saralta. Paikallisten toimijoiden lisäksi yhteistyötä on tehty maakuntatasolla (esim. kansainvälisyysasioiden parissa toimivien kanssa) sekä muiden leader-ryhmien kanssa.

Hankkeen aikana tärkeäksi koetut painopistealueet ja jatkotoimenpiteet

MUN KOOVEE -hankkeen aikana erityisesti nuorten kansainvälistyminen on vahvistunut, ja sitä tulisi jatkaa edelleen. Kansainvälistyminen tarjoaa nuorille tärkeitä mahdollisuuksia kehittää itseään ja osallistua koko alueen kehitystyöhön.

Hankkeen aikana on käynyt ilmi, että esimerkiksi kylä- ja harrasteyhdistyksissä on mielenkiintoa kansainvälistä toimintaa kohtaan, mutta ensimmäisen toiminnan toteuttaminen vaatii aikaa ja resursseja. Pienillä toimijoilla ei välttämättä ole osaamista tai resurssia esimerkiksi hankehallinnointiin, joten koordinoinnille ja ohjaukselle on selkeä tarve jatkossakin. Yhdistyksien kv-toimintaa olisi helpointa aloittaa/lisätä esimerkiksi

vapaaehtoistoiminnan hyödyntämisellä: mikäli vapaaehtoisen isännöinti tuntuu liian isolta askeleelta yhdelle yhdistykselle, voi Nouseva Rannikkoseutu ry auttaa hankkeen koordinoinnissa ja mahdollisten kumppanien löytämisessä. Tällöin yksittäisen pienen organisaation kynnyks osallistua ensimmäiseen kv-hankkeeseen madaltuu.

Ensimmäisten hankekokemuksien perusteella on havaittu hyväksi käytänteeksi se, että Nouseva Rannikkoseutu tukee kansainvälisten hankkeiden suunnittelua ja toteutusta, etenkin silloin kun organisaatio on aloittelemassa kansainvälistä toimintaa. Tämän kaltaiset hyvät käytänteet olisi hyvä vakinaistaa ja luoda omaksi toimintakulttuuriksi. Yhteistyö alueen eri organisaatioiden kanssa on hyvä vakiinnuttaa, jolloin kansainvälisten toiminnan edut (ja myös haasteet) jakautuvat.

MUN KOOVEE -hankkeen aikana hyviä tuloksia tuottaneet toimintamallit (esim. nuorisohankkeet) jäävät osaksi Nouseva Rannikkoseutu ry:n toimintaa jatkossakin. Myös yhteistyö kansainvälisten kumppanien kanssa jatkuu. Kansainvälisestä toiminnasta saatua osaamista hyödynnetään niin organisaation oman toiminnan kuin alueen kehittämistyössä. Kansainvälistymisen tukemista jatketaan Sinne ja takaisin -hankkeessa (10/2019 - 12/2020), jonka aikana luodaan myös toimintamalli kv-koordinointityön toteuttamiseen jatkossa.

Allekirjoitus

Ruukki 4.11.2019

Erja Simuna

kv-koordinaattori, Nouseva Rannikkoseutu ry

Riikka Hautala

vs. toiminnanjohtaja, Nouseva Rannikkoseutu ry